

PRZEGLĄD PRASY PORTUGALSKIEJ

* GOSPODARKA *

nr 18/2015

27 kwietnia – 3 maja 2015 r.

AMBASADA RP W LIZBONIE WYDZIAŁ PROMOCJI HANDLU I INWESTYCJI

Rua António de Saldanha N° 48 | Lizbona | Portugalia

Tel. (00351) 21 301 3327 | Fax. (00351) 21 301 2870

e-mail: lisboa@trade.gov.pl | www.lisbon.trade.gov.pl

Polska

I. PORTUGALSCY INWESTORZY DZIAŁAJĄCY W POLSCE, DWUSTRONNA WSPÓLPRACA GOSPODARCZA

1. Jerónimo Martins

W pierwszym kwartale 2015 roku grupa Jerónimo Martins zanotowała zyski w postaci 64,8 mln euro (o 3,9% więcej niż w roku poprzednim). Skonsolidowana sprzedaż wzrosła o 9,4% do poziomu 3,2 mld euro. To rezultat dobrego początku roku zarówno w Portugalii jak i w Polsce.

W oświadczeniu przesłanym do Komisji ds. Rynku Papierów Wartościowych, spółka podkreśla, że zarówno w Polsce, gdzie posiada sieć Biedronka, jak w Portugalii, promocje i konkurencyjność cenowa nadal dominowały w sektorze detalicznej sprzedaży żywności. W Polsce deflacja cen żywności rosła (-3,7% w porównaniu z -2,6% w ostatnim kwartale 2014 roku), ale pozytywne wyniki sprzedaży w okresie Wielkanocy i zmiany w zakresie oferty przyczyniły się do zwiększenia całkowitej sprzedaży o 11,2% do 2,2 mld euro. W pierwszych trzech miesiącach zrealizowano 58 otwarć nowych sklepów, a Biedronka zwiększyła swój udział w rynku o 2,3 punktu procentowego w styczniu i lutym.

W Portugalii ceny żywności zaczęły rosnąć, dzięki czemu wspólnie ze wzmocnionymi kampaniami promocyjnymi portugalska sieć Pingo Doce zarejestrowała zwiększenie całkowitych dochodów o 3,9% do 772 mln euro. Segment hurtowy, sieć Recheio, zarejestrował wzrost sprzedaży LFL o 4,7% w I kwartale. Między styczniem a marcem br. marka własna Pingo Doce rozszerzyła swój asortyment, który reprezentował 36,5% sprzedaży.

Działalność w Kolumbii (supermarkety ARA) i w Polsce (drogerie Hebe) przyniosła 49 mln euro ze sprzedaży (29 mln euro w roku poprzednim).

Skonsolidowany EBITDA wzrósł o 4,7% w I kwartale do 166 mln euro. Marża EBITDA wyniosła 5,2%, tj. o 20 punktów bazowych poniżej wyniku w tym samym okresie roku poprzedniego. EBITDA Biedronki wzrosła o 8,6% do 137 mln euro (marża EBITDA wyniosła 6,3% (przy -20 punktów bazowych w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku). W Portugalii, spółki dystrybucyjne zarejestrowały EBITDA w wysokości 47 mln euro, na poziomie poprzedniego roku. Marża EBITDA była natomiast o 30 punktów bazowych niższa niż rok wcześniej.

Poziom zysków Jerónimo Martins jest rezultatem zwiększonych inwestycji w Polsce. Z 89 mln euro aż 63,3% (56 mln euro) to inwestycje przeznaczone na sieć Biedronka, z kolei 23,6% dla portugalskich sklepów Pingo Doce (21 mln euro).

(Diário Económico, Público)

2. EDP/ EDP Renováveis

W oficjalnym komunikacie dla portugalskiej Komisji ds. Rynku Papierów Wartościowych (CMVM) grupa EDP Renováveis informuje o zawartym porozumieniu z EDP Energias do Brasil dotyczące nabycia 45% udziałów EDP Renováveis Brasil za kwotę 190 mln reali (59,3 mln euro). Na tę wartość składa się wartość rzeczywista w wysokości 176 mln reali (54,6 mln euro) płatna w momencie zamknięcia transakcji oraz kwota 14 mln reali (4,35 mln euro) w oparciu o model „earn-out”. Finalizacja transakcji podlega uzyskaniu zgody organów regulujących jest przewidziana na koniec roku 2015. Grupa EDP planuje rozpocząć realizację projektu zapory wodnej w Fridão w 2016 r. Elektrownia wodna w Fridão zlokalizowana na rzece Tâmega to jeden z projektów zdobytych przez EDP w ramach Krajowego Programu Zapór. Pierwsze prace budowlane rozpoczną się już w 2016 r., a do sprecyzowania pozostaje jedynie finalna wartość inwestycji. Siedem lat temu, kiedy projekt został przyznany grupie, wartość tej elektrowni o mocy 163 MW szacowana była na 304 mln euro. Od roku 2007 budowa była jednakże nieustannie przekładana. Było to uzasadniane zakończeniem opłat wyrównawczych z tytułu gwarancji dostaw energii elektrycznej, specjalnego systemu wprowadzonego w Portugalii w 2007 r. i zawieszono po interwencji trojki. System został częściowo przywrócony w tym roku.

EDP przeprowadziło już wstępne badania środowiskowe, a obecnie przygotowuje się do przejścia do kolejnego etapu. Pierwszym krokiem była decyzja rządu, aby zezwolić na zawieszenie realizowanych gminnych planów zagospodarowania Amarante, Cabeceiras de Basto, Celorico de Basto, Mondim de Basto i Ribeira de Pena. EDP musi ponadto wystąpić o licencję na produkcję, która określi harmonogram budowy.

EDP wygrało 3 z 10 projektów przewidzianych w Krajowym Programie Zapór, jednak jak dotąd rozpoczęła realizację tylko jednego z nich, największego w Foz Tua, którego zakończenie zaplanowano na 2016 r. Konstrukcja elektrowni Alvito (na rzece Tag) oszacowana na 345 mln euro, została zatrzymana z powodu rzekomych problemów technicznych.

(Jornal de Negócios, Diário Económico)

3. Bank Millennium

W pierwszym kwartale 2015 roku polski podmiot zależny od Banco Comercial Português (BCP) zanotował skonsolidowane zyski w wysokości 162,5 mln złotych (39 mln euro), to o 3,9% więcej niż w analogicznym okresie 2014 roku i o 3,1% więcej względem ostatniego kwartału. Analitycy z agencji Bloomberg nie przewidywali takiej skali zysków, szacując, iż wyniosą one ok. 149,8 mln złotych.

BCP po ostatniej sprzedaży 15,41% udziałów w Banku Millennium w Polsce posiada 50,1% udziałów w Banku Millennium. Prezes BCP, Nuno Amado, zaznaczył w komunikacie dla portugalskiej Komisji Rynku ds. Papierów Wartościowych (CMVM), że bank zawdzięcza korzystny bilans większym przychodom operacyjnym i stabilnym kosztom swojej działalności operacyjnej. Pomimo rynkowych cięć dotyczących stóp procentowych w marcu tego roku, wynik z tytułu odsetek utrzymał się na prawie

niezmienionym poziomie, rejestrując tylko niewielki spadek o 0,8% w stosunku do ostatniego kwartału 2014 roku. W ujęciu kwartalnym przychody wzrosły o 2,3%, głównie wskutek wzrostu prowizji netto o 10,2%. W zakresie jakości aktywów obserwuje się wskaźnik utraty wartości kredytu, w wysokości 4,2% (podobny w IV kw. 2014), natomiast wskaźnik kredytów mieszkaniowych odnotował poziom utraty wartości 1,6%. Pod względem płynności i pozycji kapitałowej stosunek kredytów do depozytów wyniósł 95% na koniec marca 2015. Wskaźnik kapitału całkowitego wyniósł 14,2%, przy wskaźniku Common Equity TIER I - 13,6%.

Polski bank przedstawiła nową emisję kredytu konsumenckiego, który osiągnął maksymalną wartość 674 mln zł (162 mln euro) w kwartale. Kredyty korporacyjne wzrosły o 10% r/r i o 5% w przypadku depozytów. Depozyty ogółem odnotowały istotny wzrost o 10% w ujęciu kwartalnym. Z drugiej strony leasing i faktoring zarejestrowały roczny wzrost o 14%.

(Jornal de Negócios, Diário Económico)

4. BESI/ BRISA

W ostatnim tygodniu grupa Brisa Concessão Rodoviária (BCR) wyemitowała obligacje o wartości 300 mln euro i terminie zapadalności 10 lat. Emisję wspierała grupa BESI. Bank kierowany przez José Marii Ricciardiego pełnił w tej operacji rolę Globalnego Współkoordynatora (Joint Global Coordinator). Zapewniła ona BCR finansowanie z rocznym kuponem w wysokości 1,875%. W roli Współprowadzących Księgę Popytu (Joint Bookrunners) wystąpili: Caixa BI, Barclays, Santander, Société Générale oraz Millennium BCP. Środki zostały ulokowane w rękach instytucjonalnych inwestorów krajowych i międzynarodowych oraz zostaną poddane negocjacom na giełdzie w Luksemburgu. Poprzez emisję obligacji BCR potwierdza możliwość finansowania krótkoterminowego, co jest zgodne ze strategią wydłużenia okresu zapadalności długu. Emisja potwierdziła finansową elastyczność grupy.

W zeszłym tygodniu, BESI brał również udział w "przyspieszonej budowie księgi popytu polskiej firmy PCM, która działa w branży zarządzania flotą. BESI wystąpił w roli Globalnego Współkoordynatora sprzedaży 60% akcji PCM w operacji o wartości 75 mln euro. Jednostką dokonującą sprzedaży była Fleet Holdings, spółka zależna Abris Capital Partners. Poza BESI, w operacji jako Globalni Koordynatorzy i Współprowadzący Księgę Popytu uczestniczyły banki inwestycyjne BZWBK, ING, Wood & Co i mDM.

(Diário Económico)

5. Vivafit

Portugalska sieć siłowni wyłącznie dla kobiet pod marką Vivafit podpisała umowę na rozpoczęcie działalności na terenie Polski. Chodzi o otwarcie 100 siłowni w przeciągu 6 lat, a dziesięciu z nich już w pierwszych dwóch latach działalności na polskim rynku. W tym pierwszym, dwuletnim okresie działania inwestycja sięgnie wartości 2 mln euro, która powinna się zwrócić już po 1,5 roku działalności firmy w Polsce. Do uroczystego podpisania umowy doszło we wtorek w Warszawie podczas oficjalnej wizyty portugalskiego ministra gospodarki António Pires de Lima w Polsce.

Pedro Ruiz, CEO firmy Vivafit, poinformował, że portugalska marka Vivafit rozpoczęła proces internacjonalizacji w 2011 roku wybierając rynki alternatywne do Europy i otwierając siłownie w Indiach, Singapurze, Indonezji, Tajwanu, Oman i Zjednoczonych Emiratach Arabskich oraz Urugwaju. Łącznie z Portugalią firma posiada 62 siłownie. Wraz z ożywieniem gospodarki europejskiej firma postanowiła poszerzyć swoją

działalność na starym kontynencie, rozpoczynając swój pierwszy europejski Master Franchise od Polski.

Vivafit Polska będzie kontrolowana przez markę portugalską w 25%. Pozostałe udziały należą w 25% do firmy CEIS - firmy konsultingowej z siedzibą w Warszawie, której partnerem jest portugalski biznesmen Joao Rodrigues i w 50% do polskiego przedsiębiorcy Krzysztofa Gruceli.

Projekt obejmuje powstanie sieci 22 siłowni Vivafit w największych polskich miastach w Polsce i powinien być gotowy do końca 2018 roku. Firma zamierza wkrótce zaistnieć na rynku hiszpańskim, a w fazie negocjacji znajdują się umowy z Norwegią i Kazachstanem.

(Jornal de Negócios)

II. INNE INWESTYCJE I KONTRAKTY ZAGRANICZNE FIRM PORTUGALSKICH

1. Galp Energia

Carlos Gomes da Silva, nowy prezes Galp, który dwa tygodnie temu zastąpił Manuela Ferreirę de Oliveira po 9 latach sprawowania tego stanowiska, przedstawił sprawozdanie finansowe z pierwszy kwartał tego roku.

Galp Energia uzyskała tym samym zysk netto w wysokości 121 mln euro w pierwszym kwartale tego roku, co stanowi wzrost o 75 mln euro w porównaniu do 47 mln zarejestrowanych w tym samym okresie w 2014 roku.

Pomimo niskiej ceny ropy naftowej na rynkach międzynarodowych, firma uzasadnia wzrost dochodu netto poprawą marży rafinacyjnej i zwiększeniem produkcji. W tym kwartale, tak jak i poprzednim, zestawienia rachunkowe firmy bardzo się poprawiły ze względu na wzrost produkcji ropy w Brazylii, jak również przez ożywienie marży rafinacyjnej. Innymi słowami, różnicy pomiędzy ceną ropy do rafinacji a ceną, po której sprzedaje się przetworzony produkt. Według danych operacyjnych Galp, marża rafinacyjna na rynku wynosiła 5,9 dolara za baryłkę w pierwszym kwartale roku, czyli więcej niż 2,9 dolarów w poprzednim kwartale oraz 4,9 dolarów w pierwszym kwartale 2014 r. Wyjaśnieniem dla tego ożywienia jest gwałtowny spadek ceny ropy naftowej (brent), która obecnie wynosi ok. 65 dolarów za baryłkę, podczas gdy w czerwcu 2014 r. było to 115 dolarów. W związku z tym Galp wydaje mniej pieniędzy na zakup produktu do rafinacji i dlatego marża rafinacyjna jest wyższa. Pozwala to również na zakup i rafinację większej ilości ropy.

Według danych operacyjnych Galp, surowce przetwarzane w pierwszym kwartale wzrosły o 34%, a sprzedaż produktów rafinacji wzrosła o 20%. Całkowita produkcja „working interest” osiągnęła średni poziom 41,5 tys. baryłek ekwiwalentu ropy naftowej dziennie oraz produkcja net entitlement 38,7 tys. Wraz z uruchomieniem nowych platform Galp w Brazylii, odnotowany został wzrost produkcji. Tylko w okresie od stycznia do marca tego roku całkowita produkcja wzrosła o 57,4% w stosunku do tego samego okresu w 2014 r., a o 16,1% w stosunku do poprzedniego kwartału. Większość produkcji związana jest z Brazylią, ponieważ w Angoli odnotowuje się obecnie jej spadek. Między styczniem a marcem, skonsolidowany EBITDA wzrósł o 50% względem tego samego okresu w 2014 roku do wartości 398 mln euro. Dług netto zmniejszył się natomiast o 12,4%, tj. o 202 mln euro do poziomu

1,4 mld euro. W omawianym okresie, firma zainwestowała 283 mln euro, z czego 96% tej kwoty przeznaczono na działalność poszukiwawczo-wydobywczą i aż 87% w Brazylii.

(Diário de Negócios, Diário Económico)

III. POLSKA W MEDIACH PORTUGALSKICH

Jerónimo Martins (Biedronka) i wizyta portugalskiego ministra gospodarki w Polsce

António Pires de Lima, minister gospodarki w Portugalii, złożył dwudniową wizytę w Polsce. 28 kwietnia podczas spotkania z zarządem Jerónimo Martins w Polsce, założycielem sklepów Biedronka, minister określił markę Biedronka, powodem do dumy, dzięki której portugalscy biznesmeni przez ponad 20 lat umacniają w Polsce swój obraz profesjonalnych partnerów handlowych. Minister podkreślił ważną rolę portugalskich marek i produktów spożywczych w Polsce, które dzięki regularnych kampaniom promocyjnym sklepów Biedronka i Eurocash goszczą w polskich domach, przykładem mogą być wina z Portugalii, których popularność wzrosła dzięki obu sieciom.

Portugalski minister gospodarki określił Polskę jako rosnący i dynamicznie rozwijający się rynek reprezentujący 40 mln konsumentów, który przeprowadził głębokie reformy i jest dzisiaj bardzo konkurencyjny dla Portugalii. Według Pires de Lima to zaszczyt dla Portugalii obserwować rozwój Jerónimo Martins na tak dynamicznym rynku, jakim jest Polska, gdzie firma jest obecnie liderem w zakresie dystrybucji spożywczej i trzecią najbardziej wartościową marką. António Pires de Lima nazwał portugalskich przedsiębiorców ambasadorami Portugalii w Polsce. W zeszłym roku Biedronka importowała produkty portugalskie na sumę 65 mln euro, co stanowi 14% całkowitego eksportu portugalskich produktów do Polski. Sieć jest obecna w 900 miastach w Polsce, obejmuje około 2600 sklepów dyskontowych, zatrudnia 55 000 osób, a w 2014 roku reprezentowała 66,5% całkowitych obrotów Grupy Jerónimo Martins (8432 mln euro). Zarząd firmy zdaje sobie sprawę, iż produkty portugalskie wciąż stanowią małą część wszystkich produktów sprzedawanych w sklepach Biedronki. Jednak podkreśla, że Jerónimo Martins zwiększył wysiłki promocyjne, aby spopularyzować portugalskie wina i kuchnię. W roku 2014, pomimo dużej odległości między Polską a Portugalią oraz licznych trudności w transporcie owoców i warzyw, Biedronka sprzedała w Polsce 10 mln butelek wina oraz owoce i warzywa o wartości 40 mln euro. Po 20 latach od wejścia na rynek polski i w obliczu obecnego spadku cen żywności, zarząd Jerónimo Martins dostrzega potrzebę bardziej ostrożnej ekspansji, skoncentrowanej na wzroście organicznym. Nie oznacza to, że nie będą powstawać nowe sklepy. Firma chce jednak zmniejszyć tempo do ponad 100 sklepów rocznie. Jest to i tak powyżej średniego tempa na rynku, co powinno pozwolić firmie na wzmocnienie pozycji lidera na rynku dystrybucji spożywczej.

(Diário de Notícias)

+++